

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 600/2024
13.03.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Љубиша Костадиновић, адвокат из ..., против тужене ПУ "ББ" из ..., чији је пуномоћник Вук Вуковић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3400/2023 од 26.10.2023. године, у седници одржаној 13.03.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3400/2023 од 26.10.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Прокупљу П1 19/2023 од 15.06.2023. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиле, па су поништена, као незаконита, акта тужене ПУ "ББ" ..., и то: решење о отказу бр. .. од 30.08.2019. године и решење бр. .. од 25.09.2019. године, којим је тужили престао радни однос 30.08.2019. године, па је тужена обавезана да исто призна и врати тужилу на рад. Ставом другим изреке, тужена је обавезана да тужили на име трошкова парничног поступка накнади износ од 313.625,00 динара.

Апелациони суд у Нишу је, пресудом Гж1 3400/2023 од 26.10.2023. године, потврдио пресуду Основног суда у Прокупљу П1 19/2023 од 15.06.2023. године, а жалбу тужене одбио као неосновану.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је изјавила благовремену ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11...18/20), у вези одредбе члана 92. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“, бр. 10/23), и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности, а ни друге битне повреде прописане одредбом члана 407. став 1. тачка 3. истог Закона, на које ревидент у ревизији неосновано указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је код тужене била у радном односу на неодређено време, почев од 24.04.2009. године, на радном месту спремачице. Решењем в.д. директора тужене бр. .. од 30.08.2019. године, тужили је, као технолошком вишку у поступку рационализације, престао радни однос 30.08.2019. године, уз исплату отпремнине у припадајућем износу. Жалба коју је тужила изјавила против тог решења Управном одбору тужене 11.09.2019. године, одбијена је решењем тог органа бр. .. од 25.09.2019. године. СО Житорађа је донела 31.03.2019. године Одлуку бр. 101-510/2019-01 о измени Одлуке о максималном броју запослених на неодређено време у сваком организационом облику у систему локалне самоуправе за 2017. годину, којом је број запослених за тужену лимитиран на 30 извршилаца. Та Одлука донета је на основу Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору („Службени гласник РС“, бр. 65/15 ... 95/18) и Одлуке о максималном броју запослених на неодређено време у систему државних органа, систему јавних служби, систему аутономне покрајине и систему локалне самоуправе за 2017. годину („Службени гласник РС“, бр. 61/17 ... 102/18). Управни одбор тужене донео је Елаборат о решавању технолошког вишка и усклађивању са Одлуком СО Житорађа о максималном броју запослених на неодређено време у систему локалне самоуправе за 2017. годину, тако што је од укупно 32 запослена технолошким вишком проглашена два запослена и то један запослени на радном месту "возач" и један запослени на радном месту "спремачица" (од укупно три запослена). В.д. директора тужене је 27.06.2019. године донео решење о формирању трочлане комисије са задатком да обави рангирање запослених на радном месту возача и спремачице, сачини ранг листу, сачини извештаје о обављеном рангирању и у писаном облику га достави директору установе најкасније до 05.07.2019. године. По спроведном бодовању, комисија је сачинила ранг листу 30.07.2019. године, на којој је тужила добила 31 бод, док су преостале две спремачице добиле 33, односно 39 бодова. Жалба тужиле изјављена на ранг листу одбијена је актом комисије од 28.08.2019. године. Правилником тужене бр. 1266 од 14.09.2018. године о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места, радно место "спремачица" било је систематизовано за три извршиоца. Изменом и допуном тог Правилника бр. 857 од 19.07.2019. године, за које је прибављена претходна сагласност Управног одбора тужене и накнадна сагласност Општинског већа Општине Житорађа, и која је објављена на огласној табли тужене 25.07.2019. године, број извршилаца на радном месту "спремачица" смањен је са 3 на 2. Измену и допуну Правилника бр. 857 од 19.07.2019. године, која је претходила доношењу побијаних решења, тужена није доставила на сагласност надлежном ресорном министарству.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су тужбени захтев тужиле усвојили применом одредбе члана 19. Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору ("Службени гласник РС", бр. 68/15 ...95/18), налазећи да је тужена била дужна, у смислу те одредбе Закона, да измену и допуну Правилника бр. 857 од 19.07.2019. године, која је претходила доношењу побијаних решења и на којој су та решења заснована, достави на сагласност надлежном ресорном министарству, а није тако поступила, због чега су побијана решења незаконита.

По оцени Врховног суда, нижестепени судови су правилно применили материјално право.

Одредбом члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду ("Службени гласник РС", бр. 24/05...95/18), прописано је да запосленом може да престане радни однос ако за то постоји оправдан разлог који се односи на потребе послодавца и то ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла.

На основу одредбе члана 19. Закона о начину утврђивања максималног броја запослених у јавном сектору, прописано је да у периоду спровођења рационализације у складу са одредбама овог Закона, ради праћења спровођења акта о максималном броју запослених, организациони облици у јавним службама из члана 2. став 3. тог Закона, дужни су да акте о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места, доставе на претходну сагласност министарствима у чијем се делокругу налазе послови за чије обављање су образоване јавне службе.

У конкретном случају, на основу наведеног Закона, спроведен је поступак рационализације, тако што је СО Житорађа донела Одлуку о измени Одлуке о максималном броју запослених на неодређено време у сваком организационом облику у систему локалне самоуправе за 2017.годину, којом је код туженог – установе за децу предшколског узраста "ББ" одређен укупан број од 30 запослених. Имајући у виду да је претходно код тужене било 32 запослених, Управни одбор тужене донео је Елаборат о решавању технолошког вишка и усклађивању са Одлуком СО Житорађа, тако што је одлучено да се смањи број запослених на радном месту на ком је тужилца била запослена (спремачица), са 3 на 2 запослена. Пошто је Правилником тужене бр. 1266 од 14.09.2018. године о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места, радно место "спремачица" било систематизовано за 3 извршиоца, изменом и допуном тог Правилника бр. 857 од 19.07.2019. године, број извршилаца на радном месту "спремачица" смањен је са 3 на 2. Тужена је била дужна да измену и допуну свог Правилника, која је претходила доношењу оспорених решења и на којој су та решења заснована, достави надлежном ресорном министарству, на основу одредбе члана 19. Закона о начину утврђивања максималног броја запослених у јавном сектору, а није тако поступила.

Код таквог стања ствари, следи да је правилан закључак нижестепених судова да су побијана решења туженог незаконита, па су, као таква, правилно поништена, а тужена обавезана да тужилцу врати на рад. Због тога, тужена неосновано у ревизији указује на погрешну примену материјалног права.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка, јер је донета правилном применом одредбе члана 153. став 1. и 154. Закона о парничном поступку, имајући у виду његов исход.

Из изложених разлога, Врховни суд је одлуку као у изреци донео применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић